

Vogelvlucht

14e JAARGANG — No. 2 — 1976

KLM

Juni 1976

Veertiende jaargang no. 2

UITGAVE VOOR
AUSTRALIË EN NIEUW-ZEELAND
VAN DE
KONINKLIJKE LUCHTVAART
MAATSCHAPPIJ N.V.

Redactie: Gon van Baer
c/-KLM, G.P.O. Box 4095,
Sydney, 2001, N.S.W.

WAAR U DE KLM KUNT VINDEN

KLM-kantoren:
99 Elizabeth Street
Sydney 2000 N.S.W. Tel. 2336255
80 Collins Street
Melbourne 3000 Vic Tel. 635111

EN DE GENERAAL AGENTEN IN
AUSTRALIË EN PAPUA-NIEUW-GUINEA:

Ansett Airlines of Australia
140 North Terrace
Adelaide 5000 S.A. Tel. 510461

16 Ann Street
Brisbane 4000 Qld. Tel. 320171

26 St. George's Terrace
Perth 6000 W.A. Tel. 250201

62 Northbourne Avenue
Canberra 2600 A.C.T. Tel. 497333

178 Liverpool Street
Hobart 7000 Tas. Tel. 230551

Air Niugini
A.N.G. House, Hunter Street,
Port Moresby, Papua New Guinea

IN NIEUW-ZEELAND:

KLM-kantoren:
P. O. Box 3538, Auckland

P. O. Box 96, Wellington

New Zealand National Airways Corporation
zijn Generaal-Agenten voor geheel Nieuw-
Zeeland

U kunt zich voor inlichtingen en
reserveringen voorts wenden tot alle
erkende reisbureaus.

BIJ DE VOORPLAAT:

Nederland zonder draaiorgels is ondenkbaar. De grootste „orgelman” is Gijs Perlee, die zelfs heel wat oude orgels wist te verbouwen. Aldus werden ze weer zo goed als nieuw. De naam Perlee is in de draaiorgelwereld dan ook een begrip.

Ter gelegenheid van zijn gouden jubileum nodigde de KRO (Katholieke Radio Omroep) drie geëmigreerde echtparen, respectievelijk uit Canada, Australië en Nieuw Zeeland, uit voor een bezoek aan Nederland. Vanzelfsprekend met een daarop afgestemde televisie-uitzending.

Hoe is het gegaan met deze energieke mensen die twintig, vijftig, vijftig jaar geleden wegtrokken? Zo vroeg de KRO zich af. Wat zijn hun ervaringen? Wat deed hen besluiten tot een dergelijke ingrijpende stap?

Ook andere vragen doken op: Wat weten onze landgenoten in de vreemde van hetgeen zich tijdens hun afwezigheid in Nederland afspeelde?

Omdat de uitzending plaats had in de vorm van een kwis onder leiding van de populaire Berend Boudewijn, werden de gasten gedurende enkele dagen in een soort „quarantaine” gehouden. Géén informate vooraf dus. De gestelde vragen moesten voor de vuist weg worden beantwoord.

Welkom thuis

De echtparen waren: Mr. and Mrs. Beuman uit Winchester bij Ottawa, Ont., Canada (Niek en Bets); Mr. and Mrs. Van Horssen uit Upper Ferntree Gully, Vic., Australië (Piet en Rie); Mr. and Mrs. Engelhard uit Auckland, Nieuw Zeeland (Simon en Tineke).

VAN DELFT NAAR WINCHESTER

Vijftig jaar is het geleden dat de heer Beuman uit Delft vertrok. Ik zag hier als veehouder geen toekomst, antwoordde hij desgevraagd. De eerste zes weken vielen niet mee. Maar van lieverlee is het allemaal toch goed gekomen. Herinneringen waren er te over. Een foto toonde het Agnetapark, Niek nog welbekend. Tussen de drie oude heren op een bankje herkende hij zijn vader. Dat bankje werd het

„scharrelbankje” genoemd. Het was ook de plek waar hij destijds afscheid nam van Bets, die anderhalf jaar later vertrok. Bets op haar beurt was verrast door een film van de Middenweg in Heerhugowaard, het dorp waar zij als boerendochter opgroeide. Zij zag zichzelf weer tussen de koeien, melkend. Haar lievelingskoe, Antje 4, gaf wel vijftien liter melk per dag. Hoe het Niek en Bets in Canada gaat, toonde een film van hun bedrijf met een stal vol Hollands vee, waar een schattig blondje een kalf voedert.

ZELFGEBOUWD HUIS

Herinneringen waren er ook voor Piet en Rie van Horssen uit Zaandam. Ik moest van alles aanpakken, vertelt Piet, aannemer/metselaar. Maar nu loopt het vlot. Ook Rie heeft niet stil gezeten. Zij heeft zich gespecialiseerd in schoonheidsbehandeling. Een film vertoont hun zelfgebouwde huis in Australië. Even later wordt de klok teruggedraaid. Op het scherm verschijnt een winkelhuis in Zaandam: de sigarenwinkel op de hoek, die Kovani heet. Althans heette. Om de herinnering helemaal gestalte te geven dansen Rie en Piet, samen met een Utrechtse dansgroep, een Engelse wals uit die dagen: de Tennessy Wa'tz. De dans wordt gevolgd door een optreden van het indertijd zeer populaire ensemble de Kilema Hawaiians.

HIJ HOEFDE HAAR NIET TE OVERTUIGEN

En dan waren er Simon en Tineke Engelhard uit Cuyck. Hij hoefde mij niet te overtuigen, zegt Tineke. Hij wilde gaan. Het werd Auckland, Nieuw Zeeland. Op

het scherm verschijnt een foto. Uit 1950. De trouwfoto van Tineke en Simon. Verder op de film: een beeldje uit het atelier waar Simon toentertijd werkte met een oude vriend en collega. Voormalig burgemeester Jansen vertelt hoe Cuyck sinds Simons vertrek veranderd is. Als kroon op het werk de pottenbakkerij in Auckland, de oven met de prachtig geglaazuurde potten, door meester pottenbakker Engelhard gedraaid en door Tineke beschilderd.

WAT ZIJ ER NOG VAN WISTEN

Zowel verhalen als films en foto's zijn boeiend. Zo zelfs, dat de kwis waar het eigenlijk om begonnen is, uitmondt in een gemeedelijk onderonsje. Toch zijn er veel vragen. En prijzen. Wat de vragen betreft, van de vertoonde foto's zeggen TV-presentatoren noch bekende artiesten of politici de gasten ook maar iets. Alleen van Heintje Davids is een sprankje in de herinnering blijven hangen. Daarentegen komt op de vraag in welk jaar de Jamboree in Nederland plaats vond, vlot het antwoord. In 19-3-7. En dan de liedjes van weleer. De ontbrekende zin van „Hup, Ho!land, hup” wordt door Simon Engelhard zelfs zingend aangevuld. Evenals de regel volgende op „De olieman heeft een Fordje opgedaan”. De vraag of Abe Lenstra een Friese dominee dan wel een hardrijder op de schaats was, wordt met algemene stemmen goed beantwoord: een voetballer.

OERHOLLANDSE PRIJZEN

De puntentelling werd geen halszaak. De prijzen gingen dan ook vlot van de hand: een ouderwetse handkoffiemolen, een theebeurs, vier lakens en slopen (van graslinnen), een cassette met een verza-

meling uit de roulatie genomen Nederlandse munten, van een halve cent tot en met het gouden tientje. Met enige vertedering werden voorts de nieuw-herdrukke Verkade Albums Lente, Zomer, Herfst en Winter in ontvangst genomen.

EMOTIES

Op de vraag of het heimwee zich wel manifesteerde, antwoordde Rie van Horssen:

Na een jaar of zeven kreeg ik wel heimwee. Maar het is goed dat wij destijds gegaan zijn. Het was heerlijk hier alles weer eens te zien, maar voor goed terug willen? Ik heb in Australië zeven kinderen en in Holland is er niet veel meer dat me vasthoudt.

Simon Engelhard: Ik heb mij bewust beschermd tegen emoties. Maar nu ik hier ben ken ik mezelf niet meer.

Tineke is overweidigd door de hartelijke ontvangst. Wat ons hier geboden wordt, had ik niet graag gemist.

Niek Beuman: Wij wilden altijd al graag eens naar Holland, maar de mogelijkheid om samen te gaan ontbrak. Nu kwam dit grote geluk, zodat het wél kon.

CHAMPAGNE

Ondanks de geanimeerde uitzending komt het werkelijk grote moment eerst na afloop daarvan. Bij het aanwezige publiek, de familie en de vrienden, is de spanning gebroken. Men dromt samen op het podium. De champagne schuimt, er wordt omhelsd, gekust en klappen op de schouder gegeven. Het „Waar blijft de tijd?” is van veler gezichten af te lezen. Nog even blijft het gezelschap op het scherm zichtbaar. Dan verdwijnt het en alweer glijdt er iets in het verleden: het hoogtepunt van „Welkom thuis”.

BIJ DE FOTO'S:

Pagina 2: Niek en Bets Beuman uit Winchester, Canada, bij aankomst op Schiphol

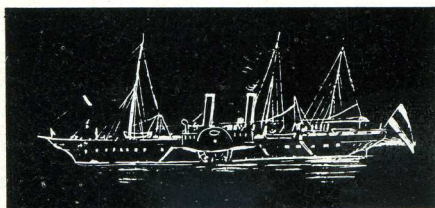
Boven: Piet en Rie van Horssen, Upper Ferntree Gully, Vic., Australië, zojuist op de Nederlandse luchthaven gearriveerd

Rechts: Simon en Tineke Engelhard kwamen op Schiphol aan uit Auckland, Nieuw Zeeland

SCHEVENINGEN

op de tweesprong

Daar gaat nu verandering in komen. Groots van opzet zijn de plannen die, na jaren van geharrewar, eindelijk zullen worden verwezenlijkt. Daar is allereerst het Kurhaus dat na lang wikken en wegen dan toch maar blijft bestaan, zij het met een algehele restauratie in het vooruitzicht.

Maar goed, zoals gezegd, de plannen zijn dank zij 37.5 miljoen gulden van het Rijk nu wel rond en de juichkreten, waarvan sommige met een vermanende ondertoon, zijn niet van de lucht: „Nederlandse kust moet achterstand inlopen”; „Scheveningen moet weer leefbaar worden”; „Scheveningen moet een leuke entree hebben”, aldus de krantekoppen.

Ook is daar — natuurlijk — het nostalgische element, tot uiting komend in de veel gehoorde verzuchting: „Schevenin-

gen weer als vroeger”. Maar tussen de vele verlangens en suggesties is dat er eentje die niet veel kans maakt. Immers, de vertrouwde klanken van het Residentie Orkest die zoveel jaren de grote Kurzaal vulden, zullen op den duur worden vervangen door het „Rien ne va plus” van de croupiers. Want dat het grillige balletje van de roulette als touristische trekpleister een factor van betekenis zal worden, is wel zeker.

Nu is het ook weer niet zo, dat de roulette de spil zal zijn waar omheen het hele badplaatsgebeuren gaat draaien. „Maar”, aldus een officiële omschrijving, „omgeven door gevarieerde voorzieningen en begeleid door evenementen vormen casino's een functioneel element, dat de identiteit van de badplaats belangrijk stimuleert”. Geen hoofdzaak dus, dat vrolijk

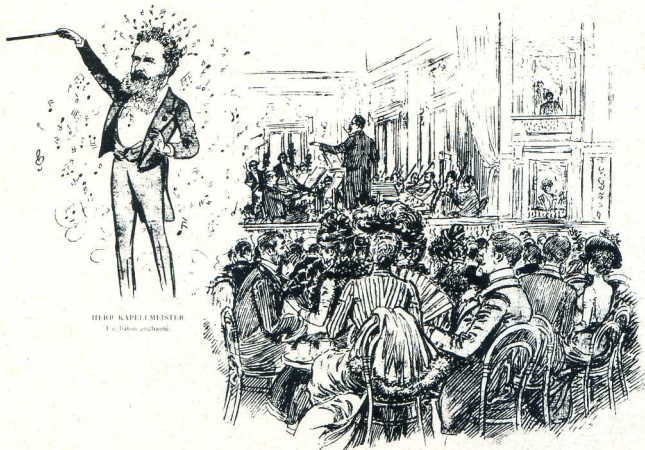
huppelende balletje — aldus zou men de officiële tirade kunnen vertalen — alleen maar één van de 1001 attracties die het Scheveningen van morgen zal bieden.

Naast de komst van de roulette ook de nodige veranderingen op het stuk van bouw, ombouw en afbraak. Zo zal de tram van het Gevers Deynootplein moeten verdwijnen in verband met de sloop van de zijvleugels van het Kurhaus. Ook het eertijds deftige Palace Hotel, nu Palace-gebouw, gaat tegen de grond. Het circus zal worden omgebouwd.

Veel aandacht zal worden besteed aan de eerste indruk, die Scheveningen zowel op buitenlandse- als op dagtoeristen zal maken. Onder het motto: De aankomst in Scheveningen-Bad dient voor een ieder feestelijk te zijn, liggen er heel wat plannen.

Glühwürmchen, bij een glaasje van dit of dat

Autovrije Promenade (Boulevard) met strand en Pier

Zo komt in de oostelijke hoek van het Gevers Deynootplein een groot tram- en busstation met verhoogde voetgangersbruggen en roltrappen en tevens een omvangrijk parkeerterrein. Hieruit blijkt dat het Scheveningen van de toekomst niet geheel op „super de luxe” is afgestemd. Naast eerste klasse- zijn er ook mogelijkheden voor goede tweede klasse hotels.

Lucienne Boyer op het toppunt van haar roem

Strand en Kurhaus vanaf terras op de Pier. De gebouwen links en rechts van het Kurhaus zijn reeds gedeeltelijk verdwenen. Op de plaats van het oude Grand Hotel — geheel rechts — verrijst thans „Princelandt”.
(Foto J. Doeser)

Bovendien zijn van officiële zijde suggesties gedaan voor uitbreiding van de camping- en bungalowsector. Verder voor een betere ontsluiting van strand- en duingebieden.

Scheveningen van morgen.

Veel zal er nog moeten gebeuren voor alle plannen verwezenlijkt zijn. Toch tekent de vernieuwing zich hier en daar al af. Naast het Kurhaus verrijzen woonapartementen met uitzicht op zee. Princelandt luidt de romantische naam van dat complex. De toekomstige bewoners kunnen eigen ideeën over indeling en afwerking te berde brengen. Met Princelandt is alvast één nieuw facet aan Scheveningen toegevoegd. Wanneer alles gaat zoals is uitgestippeld, zal daarmee een merkwaardig stukje historie zijn afgesloten.

Scheveningen was in zijn oorsprong — zo rond de eeuwwisseling — een navolging van de Duitse Kurorte, waar, ondanks deftige instelling, bravoure, charme en vrolijkheid troef waren. Scheveningen had een dergelijke inslag. Vanaf het Kurhausterras klonk het uitbundig geschetter van de blazerskorpsen. In de Kurzaal maakten de gasten het zich gezellig. Men schaarde zich om de tafeltjes, liet iets verfrissends aanrukken en luisterde ondertussen naar

muziekstukjes van Paul Lincke, zoals Glühwürmchen.

Later werd alles serieuzer. Muzikale vrolijkheid werd uitgebannen, de tafeltjes verdwenen. Er kwamen klassieke programma's en een avondje Kurhaus kreeg iets van een eredienst.

Tegen de tweede wereldoorlog werd de sfeer wat luchtiger. Beroemdheden in het lichte genre maakten hun opwachting. Lucienne Boyer, op het toppunt van haar roem, zong „Parlez-moi d'amour”. Andere groten uit de amusementssector waren: Greta Keller, Joseph Schmidt, The Revelers, The Mills Brothers, The Comedian Harmonists. Maar dit waren buitenbeentjes. Hoofdzak bleef: de serieuze concerten.

Tot ook die verdwenen en Paul van Vliet zes weken hoogseizoen ging vullen met liedjes en praatjes. Het publiek, net als vroeger, weer gezellig aan tafeltjes met een glaasje van dit of dat. Maar ook Paul, als hekkesluter, heeft jongstleden zomer zijn laatste „Avond aan Zee” beëindigd. De beurt is nu aan de architecten, de afbreker, de bouwer, de ombouwer en honderd anderen. Het wachten is op het Scheveningen van morgen.

Alexander Coret

Boekingsformulier voor mijn KLM reis

Hoe gemakkelijk de KLM het u maakt:

1. Vul in het vakje van de stad vanwaar u wilt vertrekken de juiste datum in van uw heen- en terugreis.
2. Vul onderaan deze bladzijde uw naam, volledig adres en telefoonnummer in; voorts het aantal personen waarmee u op reis gaat.
3. Zend de gehele bladzijde aan de KLM of uw KLM reisbureau. U ontvangt dan ten spoedigste bericht over de verdere afhandeling. Voorlopig geen geld zenden!

SYDNEY	VER-TREK	ADELAIDE	VER-TREK	AUCKLAND	VER-TREK
Verzoeke te boeken: Sydney-Amsterdam Woensdag * / /197 . KL846 Vrijdag * / /197 . KL844 Amsterdam-Sydney Maandag * / /197 . KL845 Woensdag * / /197 . KL843	13.45 13.45 18.10 18.15	Verzoeke te boeken: Adelaide-Melbourne Woensdag * / /197 . AN201 Vrijdag * / /197 . AN201 Melbourne-Amsterdam Woensdag * / /197 . KL846 Vrijdag * / /197 . KL844 Amsterdam-Sydney Maandag * / /197 . KL845 Woensdag * / /197 . KL843 Sydney-Adelaide Woensdag * / /197 . AN250 Vrijdag * / /197 . AN250	07.00 07.00 11.25 11.25 18.10 18.15 08.30 08.30	Verzoeke te boeken: Auckland-Sydney Woensdag * / /197 . TE221 Vrijdag * / /197 . TE005 Sydney-Amsterdam Woensdag * / /197 . KL846 Vrijdag * / /197 . KL844 Amsterdam-Sydney Maandag * / /197 . KL845 Woensdag * / /197 . KL843 Sydney-Auckland Woensdag * / /197 . QF50 Vrijdag * / /197 . QF50	09.20 09.20 13.45 13.45 18.10 18.15 09.45 09.45
MELBOURNE	VER-TREK	PERTH	VER-TREK	WELLINGTON	VER-TREK
Verzoeke te boeken: Melbourne-Amsterdam Woensdag * / /197 . KL846 Vrijdag * / /197 . KL844 Amsterdam-Melbourne Maandag * / /197 . KL845 Woensdag * / /197 . KL843	11.25 11.25 18.10 18.15	Verzoeke te boeken: Perth-Jakarta Dinsdag * / /197 . CX770 Zondag * / /197 . CX770 Jakarta-Amsterdam Dinsdag * / /197 . KL832 Zondag * / /197 . KL836 Amsterdam-Singapore Maandag * / /197 . KL831 Zondag * / /197 . GA893 Singapore-Perth Dinsdag * / /197 . SQ308 Maandag * / /197 . BA940	09.00 09.00 16.15 17.30 09.40 09.25 20.15 17.35	Verzoeke te boeken: Wellington-Sydney Woensdag * / /197 . TE361 Vrijdag * / /197 . QF361 Sydney-Amsterdam Woensdag * / /197 . KL846 Vrijdag * / /197 . KL844 Amsterdam-Sydney Maandag * / /197 . KL845 Woensdag * / /197 . KL843 Sydney-Wellington Woensdag * / /197 . TE364 Vrijdag * / /197 . QF55	08.15 08.15 13.45 13.45 18.10 18.15 11.15 11.15
BRISBANE	VER-TREK	HOBART	VER-TREK	CHRISTCHURCH	VER-TREK
Verzoeke te boeken: Brisbane-Sydney Woensdag * / /197 . AN 19 Vrijdag * / /197 . AN 19 Sydney-Amsterdam Woensdag * / /197 . KL846 Vrijdag * / /197 . KL844 Amsterdam-Sydney Maandag * / /197 . KL845 Woensdag * / /197 . KL843 Sydney-Brisbane Woensdag * / /197 . AN62 Vrijdag * / /197 . AN62	11.20 11.20 13.45 13.45 18.10 18.15 07.30 07.30	Verzoeke te boeken: Hobart-Melbourne Woensdag * / /197 . AN800 Vrijdag * / /197 . AN806 Melbourne-Amsterdam Woensdag * / /197 . KL846 Vrijdag * / /197 . KL844 Amsterdam-Melbourne Maandag * / /197 . KL845 Woensdag * / /197 . KL843 Melbourne-Hobart Woensdag * / /197 . AN819 Vrijdag * / /197 . AN819	07.00 07.00 11.25 11.25 18.10 18.15 12.30 12.30	Verzoeke te boeken: Christchurch-Sydney Woensdag * / /197 . TE311 Donderdag * / /197 . TE339 Sydney-Amsterdam Woensdag * / /197 . KL846 Vrijdag * / /197 . KL844 Amsterdam-Sydney Maandag * / /197 . KL845 Woensdag * / /197 . KL843 Sydney-Christchurch Woensdag * / /197 . QF77 Vrijdag * / /197 . TE308	11.00 19.30 13.45 13.45 18.10 18.15 13.30 13.00

Verzoeke te reserveren op bovengenoemde vluchten en data:

Volwassenen

Kinderen van 2-12 jaar

Babies van 0-2 jaar

NAAM:

ADRES:

PLAATS:

TELEFOONNUMMER:

* Doorhalen wat niet verlangd wordt.

POSTCODE:

(WIJZIGINGEN VOORBEHOUDEN)

VLUCHTIG AANGESTIPT...

Holland Summer Surprise is eigenlijk geen onderwerp om vluchtig aan te stippen, omdat het volledige programma van deze „zeven dagen onbekommerd rondtoeren in Holland“ eigenlijk wel twee volle pagina's zou moeten beslaan. Toch wijzen wij er nog even op, want het zou jammer zijn als dit uiterst voordelige toeristische snuffje aan uw aandacht ontsnapte. Om u een idee te geven hier enkele punten van **Holland Summer Surprise**:

Gebruik van auto gedurende zeven dagen.

Accommodatie in tweepersoonskamer met privé bad voor één nacht en uitgebreid ontbijt, en wel onmiddellijk na aankomst in Nederland in Hotel Schiphol Frommer.

Belangrijke korting in hotels van drie verschillende categorieën.

Rondvaart door de Amsterdamse grachten.

Meer dan dertig emolumenten, w.o. gratis entree voor allerlei bezienswaardigheden, gratis gebruik van een fiets en diverse geschenken.

Tegelijk met de boeking voor Amsterdam kunt u zich tegen betaling van **honderd gulden** per persoon van een waardecoupon (voucher) voorzien, waarbij dan tevens de reservering van uw hotelkamer in Hotel Schiphol Frommer alsmede van de auto wordt geregeld. Op Schiphol wisselt u de voucher in tegen het Holland Summer Surprise pakket.

Geldig van 1 april tot 31 oktober 1976.

Vraag de uitgebreide folder.

Wanneer u op Schiphol arriveert met bagage, kunt u deze sinds kort rustig afgeven aan de balie „VGL Bagage-Expres“ in de aankomsthal, met het bevrijdende gevoel dat ze prompt de volgende dag wordt thuisbezorgd. „Van Gend en Loos - Bagage-expres wijst de weg“ staat te lezen op een bord bij deze balie.

„Passagiers,” aldus Van Gend en Loos, „die per vliegtuig aankomen, kunnen niet altijd al hun bagage meenemen. Het kan

voorkomen dat het aantal koffers te groot is om per trein of bus mee te nemen. De Bagage-expres van Van Gend en Loos brengt hier uitkomst. Dagelijks — dus ook op zon- en feestdagen — kan bagage worden afgegeven. In de maanden april tot en met september is de balie hiervoor geopend van negen uur 's morgens tot half zes 's avonds; in de maanden oktober tot en met maart van zeven uur 's morgens tot elf uur 's avonds. De afgegeven bagage heeft men de volgende (werk)dag in huis, met uitzondering van die welke op zaterdag of zondag wordt afgegeven. Deze wordt op de dinsdag daaropvolgend thuisbezorgd. Betaling bij aflevering van de bagage.”

Wanneer u een plaats in een vliegtuig reserveert, komt daar tijdrovend geschrijf noch getelefoneer aan te pas.

Het CORDA computer-reserveringssysteem doet dat wel heel vlot. Alle KLM-kantoren, waar ook ter wereld, zijn op dit automatisch boekingssysteem rechtstreeks of via de telex, aangesloten.

De naam van de passagier plus de aangevraagde vlucht worden

Reservering binnen vier seconden.

„ingetoetst“ en de boodschap verschijnt op het scherm. Eén druk op de knop verzendt de aanvraag naar de computer en vier seconden later wordt op het scherm de bevestiging van de reservering zichtbaar. Mocht de aangevraagde vlucht geheel bezet zijn, dan geeft de computer een overzicht van openstaande mogelijkheden.

Tegelijk met uw plaats kunt u ook een hotelkamer reserveren, een taxi bestellen en zelfs één van de diëtmaaltijden laten aanvragen.

Allemaal met antwoord binnen vier seconden.

Wat de reis naar Amsterdam kost in KLM's Boeing 747

Economy Klasse

		Eerste klasse	Normaal tarief 1)	Excursie tarief 2)	Speciaal „One-Way“ tarief 3)
		Retour	Retour	Retour	Enkele reis
Sydney	Austr. \$	2666.00	1704.00	972.00	582.00
Adelaide	Austr. \$	2666.00	1704.00	1059.40	625.70
Melbourne	Austr. \$	2666.00	1704.00	972.00	582.00
Brisbane	Austr. \$	2666.00	1704.00	972.00	582.00
Perth	Austr. \$	2468.00	1574.00	897.00	539.00
Port Moresby	P.N.G. Kina	2590.00	1628.00	927.00	557.00
Auckland	N.Z. \$	De vliegtarieven waren tijdens het drukken van het tijdschrift nog niet beschikbaar.			
Christchurch	N.Z. \$				
Wellington	N.Z. \$				

De kosten van zowel een enkele reis Eerste Klasse als Economy Klasse Normaal bedragen de helft van een retour. Alle tarieven behoudens regeringsgoedkeuring. (Wijzigingen voorbehouden)

WAT DE BELANGRIJKSTE VOORWAARDEN ZIJN:

1) *Eerste Klasse en Economy Klasse Normaltarief:* Tickets 1 jaar geldig; onbeperkt aantal stop-overs toegestaan; geen tijdsbeperkingen.

2) *Excursie-tarief* (alleen Economy Klasse): Vanaf Australië minimum verblijf in Europa 21 dagen; maximum 180 dagen; toeslag voor één stop-over A\$ 50.00; toeslag in de maanden april t/m juli en in december A\$69.30.

3) *Speciaal "One-Way" tarief* (alleen Economy Klasse): Het gehele jaar geldig. Alleen rechtstreekse reizen — dus geen stop-overs of overstappen in een ander vliegtuig — toegestaan. Passagiers van Brisbane kunnen vanaf Sydney per KLM vliegen, terwijl reizigers komende uit Adelaide in Melbourne instappen.

Volledige gegevens verkrijgbaar bij de erkende reisbureaus, de KLM-kantoren en Generaal-Agenten (zie blz. 2).

Het is alweer bijna drie jaar geleden dat Koningin Juliana haar zilveren regeringsjubileum vierde. Bij een terugblik over deze periode kwam duidelijk naar voren welk een druk leven de vorstin heeft.

In 1972 bijvoorbeeld vier staatsbezoeken, waaronder de succesvolle reis naar Indonesië, de historische bezoeken aan Groot-Brittannië en Frankrijk. Behalve het reizen, de gewone dagtaak. Het doornemen van bergen staatsstukken, veel kranten lezen, besprekingen voeren met zowel raadgevers als raadvragers. Verder het ontvangen van talloze officiële en minder officiële bezoekers, het verschijnen in grand gala, défilés afnemen, werkbezoeken afleggen, tochten maken per vliegtuig of helikopter, tienduizenden handen drukken en zo maar voort.

Een twaalfurige werkdag, dikwijls zeven dagen per week!

Het is dan ook niet verwonderlijk dat de koningin, die nooit ingenomen was met altijd maar weer gefotografeerd worden, het gebruikelijke foto-uurtje in het Italiaanse vakantieoord Porto Ercole afschafte. „Mijn schoonmoeder wil rust hebben”, zei Prins Claus desgevraagd en het fotograferen in de villa „De Gelukkige Olifant” behoorde tot het verleden. Prins Bernhard

Drie generaties van Oranje

had al eerder gezegd: „Mijn vrouw en ik voelen ons te oud voor dat foto-uurtje”. Dat was natuurlijk sneu voor de fotograaf

die helemaal uit Nederland was gekomen. Maar als troost mocht hij in een nabijzijnde boerderij de stoeiende prinsjes op de plaat vastleggen. Zij zwiepten aan de takken van de bomen en neefje Carlos, de oudste zoon van Prinses Irene, riep: „Tante Beatrix, klimt u ook in de boom?” Een van de fotografen met een opvallende knevel heette prompt „de snor”. Aanleiding voor Constantijn om eens te vragen: „Hoe krijgt u toch die mooie punten aan uw snor?”

Hoe hartelijk de verhouding van Koningin Juliana is met andere vorstenhuizen bleek tijdens het staatsbezoek aan Nederland van Koningin Margrethe en Prins Henrik van Denemarken in oktober jl. „Tante Juliana, wij hebben altijd een grote bewondering voor u gehad”. Deze woorden, bij het afscheid door Koningin Margrethe gesproken, zijn kenschetsend voor de verstandhouding tussen beide vorstinnen.

PRINS BERNHARD

Ook het leven van Prins Bernhard is dynamischer dan wel eens wordt verondersteld. Mede dank zij zijn uitgebreide talenkennis, is de prins immer diligent op het stuk van buitenlandse handelsbetrekkingen. Dat de appreciatie hiervoor niet

Hare Majesteit Koningin Juliana en Zijne Koninklijke Hoogheid de Prins der Nederlanden.

Prinses Margriet en Mr. Pieter van Vollenhoven met hun viertal na de doop van Floris. Van links naar rechts: Prins Bernard Jr., Prins Maurits, Prinses Margriet met de dopeling, Prins Pieter-Christiaan en Mr. Pieter van Vollenhoven.

altijd evenredig is aan zijn activiteit, weerhoudt de prins niet bij voortdurend op de bres te staan voor verschillende Nederlandse bedrijfstakken. De prins is, naast jager en natuurbeschermers, een all round sportman. Het paardspringen was hem al jaren geleden door zijn medici ontraden. Maar tegen paardrijden, zwemmen en skiën is geen bezwaar. In het koninklijk wintersportoord Lech, in Oostenrijk, werd de prins in 1974 tweede in een skiwedstrijd voor zijn leeftijdsklasse. De prijs voor de beste buitenlandse deelnemer, een bokaal, ging mee naar Soestdijk. Eerder al, in 1971, was Prins Bernhard in Porto Ercole door de luchtvaartclub I.O.C. uitgeroepen tot piloot van het jaar.

HET GEZIN VAN DRAKENSTEYN

Onbezorgdheid op Drakensteyn, zó zou de foto van de vijf gezinsleden op de tandem kunnen worden gekarakteriseerd. Een stralende Prinses Beatrix, een rustige, wars van alle gewichtigheid, Prins Claus en drie blonde rakkers. Naast onbezorgdheid, vertederdheid. Want Alexander, Friso en Constantijn zijn de idolen van duizenden Nederlandse huismoeders, die in hen iets van hun eigen kinderen zien. Foto's uit dagbladen worden uitgeknipt en bewaard: Alexander vissend, Alexander op de fiets, skiënd, ravottend. Friso stoeiend met een hond, Constantijn op de schouders van zijn vader. Behalve in Nederland is er de buitenlandse — koninklijke — belangstelling. Koningin Fabiola van België laat iedere week tijdschriften kopen met foto's van het drietal van Drakensteyn. Koningin Juliana stuurt haar geregeld de nieuwste opnamen van haar kleinkinderen. Een van de liefste wensen van de Belgische vortin is eens een middag spelen met de drie prinsjes.

Onbezorgdheid op Drakensteyn sluit intussen optimale zorg voor de veiligheid niet uit. Wanneer de prinsjes in de tuin spelen, zijn daar altijd de waakzame rechercheurs. Maar — dat is de wens van de ouders — de prinsjes moeten een onbekommerde jeugd hebben. Daarom zijn de rechercheurs oudere vrienden, vertrouwde, sterke ooms om zo te zeggen. Want de kinderen mogen er geen angstcomplex van overhouden.

Buiten het familieleven is er de spanning van de officiële besognes. De maandelijkse lijst van door Prinses Beatrix te openen tentoonstellingen, zwembaden, jachthavens en wat al niet meer, beslaat vele pagina's machineschrift. Ook het aantal functies door Prins Claus vervuld, is niet gering. Zo heeft hij zitting in de Raad van State. Hij maakt voorts deel uit van de Raad van Advies voor Ruimtelijke Orde-

Het gezin van Drakensteyn op de tandem. Van links naar rechts: Prins Constantijn, Prins Johan Friso, Prins Claus, Prinses Beatrix en Prins Willem-Alexander.

ning, is erevoorzitter van de Stichting Koninklijke Sport Liga en lid van het hoofdbestuur van de Maatschappij voor Nijverheid en Handel.

VAN „HET LOO” NAAR „HET LOO”

Enkele maanden geleden hebben Prinses Margriet en Mr. Pieter van Vollenhoven een nieuw huis betrokken. Hiermee verlieten de laatste Oranjes het oude paleis Het Loo, dat als museum is ingericht. Het nieuwe huis is een uiterst moderne bungalow, gebouwd in de tuin van paleis Het Loo. De naam van de bungalow? Natuurlijk „Het Loo”.

Tijdens de doop van Prins Floris Frederik Martijn, vierde zoon van Prinses Margriet en Mr. Pieter van Vollenhoven, ontbrak de vrolijke noot niet. Dominee Bloemendaal

die de doop toediende, wenkte de broertjes en neefjes van de kleine Floris naderbij, met de woorden „Julie horen er ook bij”. Vervolgens vroeg hij de jeugdige toeschouwers: „Wat kan je allemaal met water doen?” Prins Alexander nam het woord: „Drinken”, zei hij. En na even nadenken: „Je kunt er ook op varen”. Bij het zeventiende-eeuwse doopvont in de paleiskapel zagen zij welke betekenis water nog meer kan hebben: het Christelijk zegel van verbondenheid met God.

Koningin Juliana en Prins Bernhard wonden de plechtigheid bij, evenals de ouders van Mr. Pieter, de heer en mevrouw Van Vollenhoven-De Lange. Peet stonden o.a.: Mr. Robert McChesney, voorzitter van het Legioen van Oud-Strijders in Canada en Prinses Irene.

voor u, mevrouw

Zelf een theemuts maken is niet zo moeilijk als het lijkt. Deze theemuts is getooid met een rozenmotief in kruissteek. Ziet u tegen het werk op, dan kunt u het patroon ook verwerken tot schilderijtje, servetjes of wat uw fantasie u maar ingeeft. Met de Hollandse borrelhapjes zult u zeker wel eer inleggen.

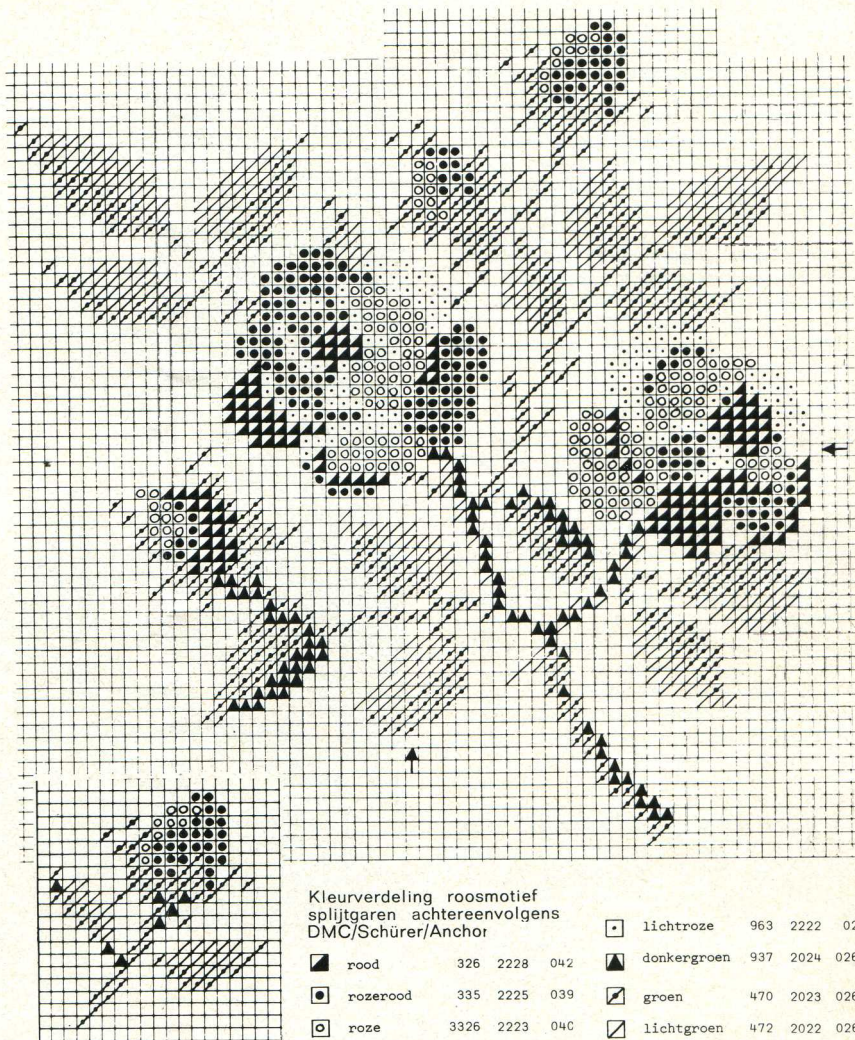
THEEMUTS MET ROZENMOTIEF

AFMETING THEEMUTS: 31 x 30 cm (12¹/₂ x 12 inches). Afmetingen borduurwerk: 19 x 18 cm (7¹/₂ x 7¹/₂ inches) en 5 x 5¹/₂ cm (2 x 2¹/₂ inches).

BENODIGD MATERIAAL. THEEMUTS: een lap naturelkleurig handwerklinnen van 110 x 45 cm (44 x 18 inches) met 8 draden op 1 cm (20 draden op 1 inch). Splijtgaren in de vermelde kleuren.

VULKUSSEN: een lap naturelkleurige katoen van 65 x 90 cm (26 x 36 inches). Kapok of een ander vulmateriaal.

WERKWIJZE: Knip voor de THEEMUTS twee lapjes van 32 x 37 cm (12¹/₂ x 14¹/₂ inches), voor het soufflet (tussenstuk) een baan van 160 x 10 cm (42¹/₂ x 4 inches), voor de brede lus een lapje van 10 x 16 cm (4 x 6¹/₂ inches). Werk de knipkanten af om rafelen te voorkomen. Meet aan de

zijkanten en bovenkant van één lapje 1 cm (²/₅ inch) af. Voor de zoom aan de onderkant 5 cm (2 inches). Bepaal het midden van het vlak en rijg dit kruislings af. Borduur vanuit het midden het motief in kruissteekjes volgens de teltekening en de kleurverdeling. Elk hokje van de teltekening stelt twee weefeldraden voor, waarover elk kruisje in de hoogte en breedte met drie draadjes splijtgaren wordt geborduurd.

Neem voor de brede lus een lapje van 10 x 16 cm (4 x 6¹/₂ inches) en meet rondom 1 cm (²/₅ inch) af. Borduur het rozenknopje vanuit het midden volgens de teltekening in kruissteekjes. Vouw het lapje dubbel met de goede kant naar binnen en stik de zijde van 10 cm (4 inches) met 1 cm (²/₅ inch) naad. Keer het lapje en pers het voorzichtig onder een vochtige doek. Zorg ervoor dat het naadje precies midden achter komt. Rijg dit lapje in het midden op het soufflet, zó, dat de knipkanten op elkaar liggen. Stik het soufflet tussen de voor- en achterkant met 1 cm (²/₅ inch) naad.

Maak rondom aan de onderkant van de theemuts een zoom van 4 cm (1¹/₂ inches) met een inslag van 1 cm (²/₅ inch) en zet deze vast met de open zoomsteek. Strijk de theemuts voorzichtig onder een vochtige doek.

Het **VULKUSSEN:** Knip hiervoor twee lapjes van 62 x 31 cm (24¹/₂ x 12¹/₂ inches). Knip voor het soufflet uit de overgebleven stof twee banden van 65 x 9 cm (26 x 3³/₄ inches) en een band van 56 x 9 cm (22¹/₂ x 3³/₄ inches). Stik de banden met 1 cm (²/₅ inch) aan elkaar. Stik het soufflet rondom tussen de lapjes op 1 cm (²/₅ inch) van de knipkanten, zodat een langwerpig vultussen ontstaat. Laat een korte zijde open, vul het kussen niet te stijf met kapok of een ander vulmateriaal en naai het overhands dicht. Vouw het vultussen dubbel en schuif de theemuts er overheen.

Met welwillende toestemming overgenomen uit ARIADNE, Maandblad voor Handwerken. Uitgeverij Eska Tijdschriften b.v., Lijnmarkt 41-43, Utrecht.

BORRELHAP-JES

BITTERBALLEN

Ingrediënten: 35 gram (ruim twee afgestreken eetlepels) boter, 35 gram (1/3 cup) bloem, 2 dl (bijna 1 cup) kalfsbouillon, 2 eetlepels ongeslagen room, zout, peper, Worcestersaus, peterselie, 150 gram (5 ozs) gaar kalfsvlees, 1 ei, paneermeel, frituurvet.

Smelt de boter, voeg al roerend de bloem droog toe. Nu onder goed roeren langzaam de kalfsbouillon. Breng de saus op smaak met room, zout, peper, Worcestersaus en fijngehakte peterselie. Vervolgens doet u er het kleingesneden vlees bij.

De ragoût uitstrijken op een bord en laten rusten om geheel af te koelen. Vorm er daarna ronde balletjes van. Paneer ze, rol ze door losgeklopt ei, daarna nogmaals door paneermeel en bak ze in frituurvet. Steek in elke bitterbal een cocktailprikker.

CROQUETTES

Van hetzelfde beslag kunt u ook grote croquetten (of als u wilt kleinere) maken. Verdeel daartoe de ragoût in acht gelijke delen. Vorm met twee lepels acht croquetten (of meer, al naar het gekozen formaat). Wentel deze door paneermeel en werk ze op een plank bij. Haal de croquetten door losgeklopt ei en rol ze nogmaals door paneermeel. Bak ze drie à vijf minuten in heet frituurvet. Laat ze uitlekken en schik ze op een warme vlees-

schaal. Leg er een toefje verse peterselie bij.

GEVULDE NOTEN MET KAASBOTER (10 stuks)

Ingrediënten: 50 gram (ruim 3 afgestreken eetlepels) boter, 50 gram (2 ozs) geraspte oude kaas, zout, paprikapoeder, gepelde walnoten.

Roer de boter zacht. Roer de kaas er door alsmede zout en paprikapoeder naar smaak. Vorm er balletjes van met een doorsnee van ongeveer 1 1/2 cm (3/5 inch). Druk er aan beide zijden een walnoot tegen en laat ze in de koelkast — maar niet in het diepvriesvak — opstijven.

KAASBLOKJES MET VERSCHILLENDE MAKE-UP

In dobbelsteentjes gesneden jong belegen kaas, allerlei ingrediënten als zilveruitjes, augurkjes, ham of worst, partjes mandarijn, geconfijte kersjes, radijsjes, gevulde olijven, paprika, zoetzuur, ananasstukjes, natte of droge geconfijte gember.

Snijd de olijven, augurkjes, radijsjes en gember in plakjes, de ham of worst in dobbelsteentjes en de ananas in drie-hoekjes. Prik met behulp van kaasprikertjes de ingrediënten op de dobbelsteentjes kaas. Laat vooral de ananas en mandarijntjes goed uitlekken en droog ze

zo nodig kort voor het gebruik nog na. De kaasblokjes kunnen van tevoren worden gesneden en in aluminiumfolie of in een plastic zak in de koelkast worden bewaard. De ingrediënten kunnen ook alle van tevoren worden gesneden.

GEVULDE PRUIMEN (10 stuks)

Ingrediënten: 10 gedroogde pruimen, 50 gram (2 ozs) geraspte oude kaas, 50 gram (ruim 3 afgestreken eetlepels) boter, iets zout, paprikapoeder.

Week de gedroogde pruimen 12 uur. Snijd ze in de lengte open, haal de pit er uit en vul ze met kaasboter (zie gevulde noten) waar doorheen wat paprikapoeder is geroerd. Zet er een cocktailprikker in.

Meneer vindt het niet lekker!
Nou, volgens het kookboek is het verrukkelijk...

**Gratis abonnement
Vogelvlucht**

Wilt u uw eventuele adreswijziging op deze coupon vermelden? Links s.v.p. het oude, rechts het nieuwe adres.
Ter voorkoming van beschadiging, kunt u ook een briefkaart gebruiken.

Te adresseren:

voor Australië:
KLM Royal Dutch Airlines
G.P.O. Box 4095
SYDNEY, N.S.W. 2001

voor Nieuw-Zeeland:
KLM Royal Dutch Airlines
P.O. Box 3538
AUCKLAND

Oud adres:

Juiste naam en nieuwe adres:

Naam:

Naam:

Adres:

Adres:

Plaats:

Plaats:

Staat:

Staat:

Misschien heeft u een vriend of kennis die ook regelmatig VOGELVLUCHT zou willen ontvangen:

Naam:

Plaats:

Adres:

Staat:

Dat onze aandacht op de Kennemerduinen viel kwam eigenlijk door de nieuwe uitgave van de Verkade albums: Lente, Zomer, Herfst en Winter. Het Nationale Park Kennemerduinen, dat prachtige brok natuurschoon, is immers nauw verweven met de samensteller van de beroemde albums, Jac. P. Thijsse.

Het is dan ook niet denkbeeldig dat de grote trek, die de laatste tijd te constateren valt naar dit prachtige oord daar tussen Bloemendaal en de Noordzeekust, het gevolg is van de wedergeboorte van de befaamde Verkade plaatjes.

Wij concludeerden dat bij het aanleggen van een paar richtlijnen die u van dienst kunnen zijn wanneer u met vakantie naar Nederland komt. Want het aantal evenementen, attracties en mogelijkheden tot uitstapjes is de laatste jaren zó uitgebreid, dat zelfs voor de geboren en getogen Nederlander de keuze wel eens moeilijk is.

WAT WILT U ETEN?

Om, ter oriëntering, 'dan maar met een goed-Hollandse gewoonte te beginnen: het eten en drinken; althans de wijze waarop deze is aangepast aan het huidige leefpatroon. Daar is dan de rijsttafel met zijn ontelbaar aantal schoteltjes. Meer dan ooit „in". Ook van de snack-bar, gezellig en schappelijk in prijs, wordt veel gebruik gemaakt. De van ouds bekende gemoedelijke broodjeswinkel handhaaft zich nog steeds. En dan is er natuúrlijk die oer-Hollandse, niet stuk te krijgen gewoonte van het haring eten. Het manuaal van tussen duim en vinger naar binnen laten glijden van het zeebanket — door buitenlanders veel geïmiteerd, nooit geëvenaard — heeft nog niets aan originaliteit verloren. Keurig bediend worden aan een tafeltje in een restaurant kan natuurlijk ook. En heus, zonder schrikbarende rekeningen. Een Tourist Menu, bestaande uit voorgerecht, hoofdschotel en nagerecht, wordt ad f 11,50 in een groot aantal restaurants geserveerd.

Fierljeppen (polsstokspringen) in Friesland. Het wachten is op de springers die in het water terecht komen.

Kennemerduinen, verrukkelijk recreatie-oord.

Het echte en onvervalste haring eten.

Fietsen op mooie, rustige rijwielpaden is weer „in", zoals in Twente.

(Foto's Articapress, Andringa, Rob Lucas)

Vakantie in Nederland

NACHTLEVEN EN BRUINE CAFES

Het nachtleven heeft vooral in Amsterdam een behoorlijke vlucht genomen. Verder zijn de zogenaamde „bruine cafés”, de proeflokalen met negentiende-eeuws interieur, erg in trek. Om gezellig te winkelen is er — nog steeds — de Amsterdamse Kalverstraat. In Den Haag de — betrekkelijk nieuwe — Paleispromenade en in Rotterdam de Lijnbaan.

ZOMER-RECREATIE

Nederland met zijn talloze recreatieparken, waar het zwembad koel en de omgeving bosrijk is, Nederland is het vakantie-land bij uitnemendheid. Niet minder dan vijftig badplaatsen, soms niet meer dan enkele kilometers van elkaar verwijderd, liggen als even zovele parelen aan de Noordzeekust. De talrijke meren — Friesland, Noord- en Zuid-Holland — maken Nederland tot een ideaal oord voor watersport-beoefenaars.

In de overige sportsectoren is het ene evenement nog niet beëindigd of het andere vraagt alweer de aandacht. Golf, tennis, autoraces, atletiekwedstrijden, draverijen (Derby te Wassenaar), roei- en zeilwedstrijden, paardrijden, alles wordt op het hoogste niveau beoefend.

HET KALEIDOSCOPISCHE LANDSCHAP

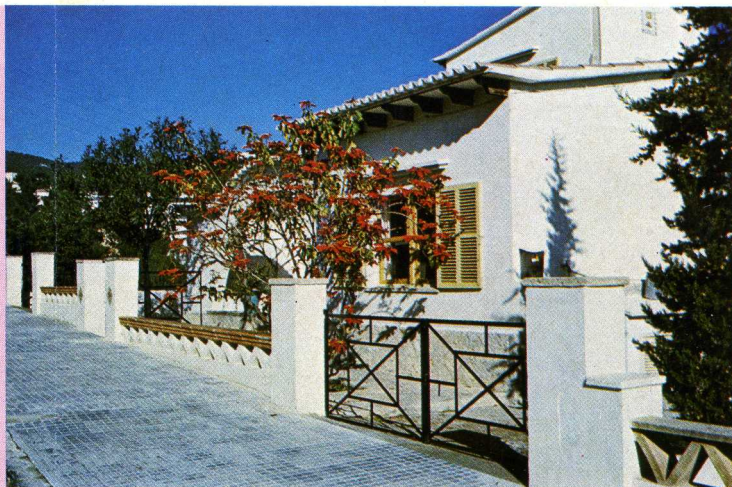
Voor de meeste Nederlanders heeft het Hollandse landschap geen geheimen meer. Zij kennen de Veluwe, hier en daar woest en ongerept. Toch is het zelfs voor hen een belevenis tijdens een wandeling in een natuurreservaat als „De Hoge Veluwe” een wild zwijn te ontmoeten. Natuurlijk, geheel nieuw is dit alles niet. Maar ligt in de her-ontmoeting met het groene weiland, de donkere bossen, de vlakke polders en de golvende heuvels niet de grootste bekoring? Onderga de charme van het weerzien in de dynamische stad, bruisend van levenskracht, of — en misschien in nog sterker mate — in het verstilde dorp, dromend aan de brede rivier.

Zo is er in iedere provincie van dit lage land iets moois te zien en... te beleven.

OVER DE NEDERLANDSE GRENZEN

Wanneer in Nederland alle familieleden zijn bezocht, de lage landen opnieuw geëxploreerd, is het tijd de blik te verruimen.

Bougainville in Portals Nous, Mallorca, woon- en vakantiecentrum van vele Nederlanders

Over de Nederlandse grenzen.

Tijdens uw verblijf in Nederland heeft u er al kennis van genomen. Van de brochures vol foto's met blanke stranden, torenhoge hotels met aan de voet het zwembad, omgeven door toeristen zich koesterend in een zuidelijke zon. Wanneer de aanblik van zoveel luxe en onbekommerd comfort als „duur”, „kostbaar” of „onbetaalbaar” op u afkomt, vergist u zich. De acht-daagse kant-en-klare vliegreizen zijn zo voordelig gecalculeerd, dat de kosten al'ermintst een bezwaar kunnen zijn.

Zo kunt u al vanaf f 365,— acht dagen naar Oostenrijk-Tirol (o.a. Kitzbühel, Westendorf en Zell am See) en vanaf f 420,— in een uitstekende bungalow logeren aan het Garda Meer. De naam Lido di Jesolo, waar u al vanaf f 385,— een appartement ter beschikking kunt krijgen, klinkt misschien wat onwennig. Toch een naam om te onthouden, deze grootste badplaats bij Venetië.

En dan de Balearen. Het rustigste plekje van deze eilanden is Menorca. Voor hen die de stilte van geweldige stranden prefereren, een ideaal oord. (Vanaf f 396,—). Op Mallorca gonst en bruist het van gezelligheid. Het drukke El Arenal of San Agustin of het rustige en mooie Soller. U kiest maar. Vanaf f 381,— kunt u er al heerlijke dagen doorbrengen.

Kos of Kalymnos, de Griekse eilanden, waar de zon altijd mild is en de zee blauw, zijn de plaatsen bij uitstek om op

de klassieke toer te gaan. Kosten voor twee weken vanaf f 657,—.

Voorts zijn er de speciale jongeren-vlieg-reizen naar Mallorca, de Costa Brava, Benidorm, Joegoslavië, enz. Lange reizen voor jonge prijzen.

NAAR EUROPESE HOOFDSTEDEN

Voor nog kortere reisjes zijn er de extraatjes.

Naar de wereldsteden.

Ga het zelf maar eens bekijken.

Winkelen op Strøget bijvoorbeeld (Kopenhagen). Of in Oxfordstreet (Londen). Geheel verschillend is Wenen met het echte Wiener Kaffeehaus, de Sacher Torte en Herbert von Karajan. Laat u eens een Poulet sauté vallée d'Auge voorzetten in een typisch Parijs' restaurantje in het Quartier Latin of hoog op de Butte van Montmartre. Ga in Rome eens rustig in de opera zitten om de klanken van Puccini's Bohème in het oor te laten glijden.

Overall anders. Maar in één opzicht hetzelfde. De tinteling van het feest.

Hier wat details.

Neem Londen. Een verblijf van drie dagen kost ongeveer f 235,—. Vliegreis en hotel inbegrepen. Ditzelfde geldt voor Parijs: vier dagen voor ongeveer f 260,—. Verder: Wenen waar een verblijf van vier dagen ongeveer f 400,— kost. Kopenhagen: vier dagen voor ongeveer f 350,—, en Rome: vijf dagen voor ongeveer f 400,—. Vraag, zodra u in Nederland bent, uitvoerige inlichtingen over deze en nog veel meer buitenlandse reizen. Bij de KLM of een erkend reisbureau. Er zijn tal van interessante folders waarin u alle bijzonderheden kunt lezen. Reserveringen voor een kant-en-klaar arrangement uitsluitend in Nederland.

(Wijzigingen voorbehouden)

en daarbuiten

spelevaren

rond de evenaar
aan boord
van de Prinsendam

Inlichtingen over de diverse cruises, het vaarschema, accommodatie, hotels, transfers, excursies, enz. enz. bij de KLM-kantoren. De KLM, Generaal-Agent van **HOLLAND AMERICA CRUISES**, verstrekt daarbij gaarne exacte tarieven, die uiteraard afhankelijk zijn van de gewenste cruise en accommodatie. Voorts verschaft de KLM alle inlichtingen over de vliegreis naar beginpunt en vanaf eindpunt van de cruise.

Verzuim niet de prachtige brochure, vol kleurenfoto's en volledige beschrijving te vragen.

Boekingen bij de KLM-kantoren.

Er mag dan veel veranderd zijn in het na-oorlogse Indonesië, er is nog altijd de onweerstaanbare aantrekkingskracht van dit prachtige land: de fascinerende aanblik van het majestueuze berglandschap, de boeiende schoonheid van woeste kraterkolken, de mystiek van de Boroboedoor, het eiland Samosir midden in het Toba

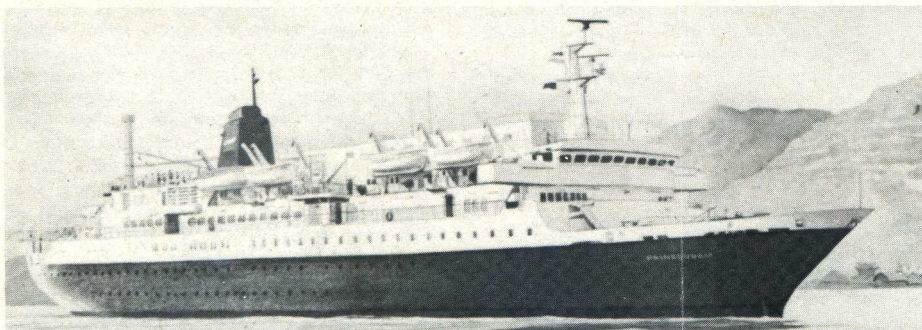
Meer, doordrenkt van religieuze sfeer. Dat vele Nederlanders, die dit in de loop der jaren hebben meeleefd, de lust bekruipt het allemaal weer eens te ondergaan, ligt in de rede. Ook bij anderen, jongeren niet uitgezonderd, is meer en meer de geneigdheid te bespeuren, iets meer te leren kennen van die eilandengroep met dat andere klimaat, die eigen cultuur, taal en religie.

De Holland America Cruises hebben in deze behoefte voorzien. Vanaf oktober 1976 tot en met april 1977 is het mogelijk met het nieuwe, ultra-moderne M. S. Prinsendam de volgende cruises te maken:

- Singapore - Penang - Belawan (Medan) - Sibolga - Nias - Djakarta - Bali - Soerabaja - Djakarta - Singapore (14 dagen)
- Singapore - Penang - Belawan (Medan) - Sibolga - Nias - Djakarta (7 dagen)
- Djakarta - Bali - Soerabaja - Djakarta - Singapore (7 dagen)

Diverse variaties van verschillende tijdsduur en met andere begin- en eindpunten zijn mogelijk.

M.S. Prinsendam

Het deelnemen aan zo'n speciale cruise temidden van de ongekennde luxe en het meest moderne comfort van de Prinsendam, kan men gevoeglijk bestempelen als het verwezenlijken van een droom. Immers, de Prinsendam, het resultaat van jaren studie en voorbereiding, is speciaal ontworpen voor het doorkruisen van de exotische wereld. Kloekheid en kracht gaan hier gepaard met elegance, zwier en glamour.

De Prinsendam met zijn zes passagiersdekken en vele passagiersliften is volledig air-conditioned en gestabiliseerd. Voor het rustig observeren van het betoverende landschap is er het observatiedek. Voor de lichamelijke activiteit de sportdekken, welke accommodatie het toekijken-in-een-dekstoel niet uitsluit. Het ruime promenadedek (wandelen, kuieren, eventueel trimmen) strekt zich uit over het gehele schip.

Goed toeven is het in de Prinsen Club met bar, uitnodigende dansmuziek en dito vloer.

De kamers, praktisch allemaal aan de buitenzijde, zijn luxueus en comfortabel ingericht met privé faciliteiten, telefoon, radio met twee programma's en zelf te regelen air-conditioning.

Orkest en artiesten zorgen voor entertainment. In het volledig uitgeruste theater kunt u genieten zowel van live voorstellingen als van films. Gezellig is het ook in de smaakvolle lounges en niet te vergeten in het luxueus uitgevoerde restaurant, waar u desgewenst intiem kunt dineren in knusse hoekjes. De keuken in al zijn gevarieerdheid beschikt over gespecialiseerde chefs, zowel voor Europese als Oosterse gerechten.

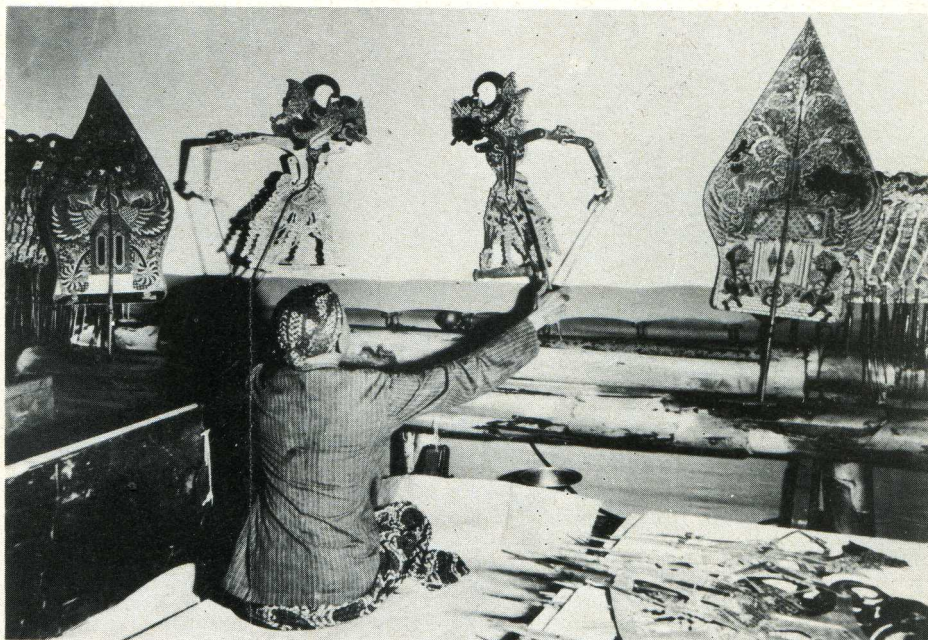
Vanzelfsprekend is er het Lido met terras, bar en restaurant. Verder uiteraard kapsalon, beauty-shop, souvenirwinkel, „drug store", wasserij, strijkservice en zelfs dry cleaning..

De Prinsendam, bemand door zeer ervaren Nederlandse officieren met een bevoegde en competente medische staf aan boord, is uitgerust met de modernste elektronische en technische apparatuur. Uiterst gemakkelijk derhalve voor telefoneren of telegraferen naar alle windstreken.

De vriendelijke Indonesische crew, goed getraind en behulpzaam, verwacht geen fooien. Een besparing van 5 à 10 pct.

Bij de KLM-kantoren ligt een uitvoerige brochure in kleurendruk betreffende deze Holland-Amerika cruises voor u gereed, boordevol informatie over het sprookjesschip Prinsendam, de routes, de toeristische excursies, hotels, tarieven en wat dies meer zij.

Hier een kleine bloemlezing over de aanloophavens.

Wajangspel

U start in SINGAPORE, de stad waar de westerse wereld-van-nu de oosterse van gisteren raakt. Stad van tempels, moskeeën en heilige plaatsen, met China Town en de wereldberoemde Tiger Balm Garden.

Eén van de schoonste eilanden is PENANG in de Straat van Malakka. Stijg naar de Penang Peak in 's wereld steilste kabelbaan. Bewonder de Waterfall Gardens en de 108 voet hoge gouden Boeddha. Winkel in Georgetown en neem als souvenirs mee batiks, zijde en tin.

BELAWAN: geheime toegangspoort tot Medan. Stad met een woelige markt, het voormalige sultanspaleis en zonderlinge voertuigen. Maak een dagtocht naar het heerlijke bergstadje Brastagi of een drie-daagse toer naar Parapat-Toba Meer-Sibolga.

NIAS, tachtig mijl van Sibolga, een wat onwezenlijk eiland. Een wereld van eeuwenoude pyramiden, terrassen en steenkolossen, met eigen taal en cultuur. Bekijk aandachtig de rituele steendansen.

DIAKARTA, de exotische, dynamische hoofdstad van Indonesië op het eiland Java. Ook hier ontmoeten Oost en West elkaar. Een dagtocht brengt u naar de historische oude stad met zijn museum en de orchideeëntuin. U zult er de beroemde handgeweven batikstoffen zien. Niet zo ver van Djakarta is het koelere Bogor met de befaamde plantentuin. Iets verder de

theeplantages met de pluksters, bezongen door vele dichters.

BALI — eiland der duizend tempels — met friskgroene heuvels, bruisende watervallen, bergmeren en immense kraters, wordt wel „The morning of the world" genoemd. Beroemd is de onnavolgbare gratie van de Balinese danseressen. Dan is er de gamelanmuziek, integrerend deel bij de dans en bij feesten van allerlei aard, ook de religieuze. In hoge mate spectaculair is de „Kecak", de apendans, uitgevoerd uitsluitend door mannen. Soms wel vijftientig. Typisch Balinees is ook het unieke centrum voor houtsnijwerk: Mas. Winkel eens in de hoofdstad Denpasar. In de onder overheidscontrole staande winkels koopt u de mooiste artikelen voor de laagste prijzen.

SOERABAJA is de grootste zeehaven van Indonesië. Een tocht door deze stad met zijn twee miljoen inwoners geeft een duidelijk beeld van zeden en gewoonten. Een tweedaagse trip stelt u in staat Djogjakarta, stad der zilvermeden, te bezoeken. In Midden-Java spreekt het verleden het meest. Hier, in de Kedoe-vlakte, ligt namelijk het sedert eeuwen bewaarde heiligdom, de Boroboedoer, het gewijde monument, de gigantische opstapeling van terrassen. Eeuw na eeuw glimlacht hier, mild en ironisch, Boeddha.

Misschien wel om de ijdelheid en de dwaasheden van de westerse wereld.

Street organ pushed over an Amsterdam canal bridge

Aren't they fascinating, those carved figures on the front?

THE STREET ORGAN AND ITS CHARMS

In contrast to most other countries, where the colorful street organ has become a curiosity, Holland has remained faithful to this musical instrument. Such constancy is typical of the Dutchman.

Take the Spaniard: whenever he is sad or in love, he takes up his guitar and strums *jotas*. The Scot, when he is moody, takes a deep breath and pours out his soul on the melancholy bagpipes. But the Dutchman prefers to listen to his cheerful organ. Thanks to this steadfastness, the organ has become a symbol of folklore in the Netherlands. Just as the windmill is part of the picturesque landscape, the organ typifies the street scene in many a Dutch town.

The street organ provides a feast for more than the ear; it is also an irresistibly charming sight. The carved figures on the front, the soft pastels alternating with gaudy color, the glistening silver and gold, are all equally fascinating. When, against a background of old, gabled houses the street organ is pushed over a canal bridge and the water reflects the scene in all its colorful glory, every tourist tries to capture the enchantment with his camera and even the Dutch take time off to watch.

The street organ, as we know it today, first appeared at the end of the nineteenth century. It was given a tremendous boost by an ingenious invention: a "book" in which the music could be "writ-

ten". This "book" is a length of cardboard in which small holes are punched. Rolled pneumatically, the holes contact the keyboard through which air is flowing. In this way, sound — the tune punched into the cardboard — is produced. The method is very similar to that of the pianola.

This system was invented in 1712 by Joseph Jacquard, the Lyons weaver who achieved fame as the first man to replace hand-weaving by the use of perforated cards through which a pattern was automatically woven into the fabric. The same principle was later applied in producing street organ books.

One of the best-known organ makers to build instruments based on this system was Gavioli, an Italian working in Paris. Magnificent Gavioli organs first appeared in Holland about 1900. Originally designed for the steam merry-go-rounds at carnivals, they soon were seen in the streets of Amsterdam.

The expansion of the street organ doomed the Savoyard, the itinerant hurdy-gurdy player who wandered over Europe with a portable organ and a monkey that collected coins from the passers-by. The disappearance of this picturesque figure

was lamented by the poets, for their verses were inspired by the sighing, sobbing, wheezing, worn-out soundbox of the barrel organ, not by the elaborately ornamented modern instrument. Nothing compares with the old hurdy-gurdy in expressing the infinite sadness of discouragement. "The piano sparkles, the violin brings a ray of light to the broken heart, but the barrel organ in the twilight of memory can drive me to despair", wrote Anatole France.

Meanwhile the street organ attained a high degree of perfection; the timbre of real wind and string instruments, even of the human voice, was realistically reproduced. Growing numbers of first-class organs could be admired in Dutch towns. After World War II, Gijis Perlee dominated the field; he rebuilt old organs, making them as good as new.

Today, the "Circle of Friends of the Street Organ" is concerned, strangely enough, not by a lack of interest but by the great demand for Dutch organs abroad. The construction and restoration of these instruments has not kept pace with the number exported. Already vanished from Holland are the "Carpet Beater" now in Aruba, the "Glass Box" sent to Indonesia, the "Sheep's Head" to Norway, "Water Diver" to South Africa, "Oriental Lady" to America, "Umbrella", "Four Pillars", "Big Belly" and a few more.

ALEXANDER CORET

FOR YOUNG READERS